

Til: Regionkontor Landbruk, Lørenskog, Oslo og Rælingen
Kopi: Oslo og Omland Friluftsråd, Østmarkas Venner

Søndre Sandås, 30. september 2022

Innsigelse mot Losby Verk AS søknad om 3,8 km klasse 3 landbruksvei i Lørenskog kommune, Østmarka.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) og Naturvernforbundet i Lørenskog (NiL) viser til brev 01.07.2022 fra Regionkontor Landbruk, Lørenskog, Oslo og Rælingen (RKL) med etterfølgende endret høringsfrist fastsatt til 01.10.2022.

Regionkontoret inviterte til befaring 18.08.2022 med deltakelse fra organisasjonene, herunder NOA. Den omsøkte veitrasé ble i sin helhet synfart. NOA har i egen regi gjennomført befaringer i området 15.9.2022 i fellesskap med NiL og Østmarkas Venner, samt 19.09.2022.

NOA og NiL mener søknaden må avslås

Den omsøkte veien vil medføre massive terrenginngrep i et område med urørt-preg av stor verdi for natur, rekreasjon og friluftsliv og kan ikke vedtas uten stadfestet reguleringsplan og vedtak etter markaloven.

Veianlegget vil påføre natur- og opplevelsesverdier, rekreasjon og friluftsliv uopprettelig skade i et omfang som på ingen måte oppveies av næringsinteresser knyttet til effektivisering av skogbruksvirksomheten.

I. - Rettslig grunnlag for søknaden

NOA og NiL deler Oslo og Omland Friluftsråd (OOF)s vurdering av det rettslige grunnlaget for behandling av landbruksveisøknaden.

Veien er i sin helhet lokalisert innenfor Markalovens (2009) (Ml) virkeområde.

Det følger av Pbl. § 12-1, jfr. Ml §§ 6, 7 og 14 at det må foreligge stadfestet reguleringsplan og vedtak etter Ml § 14 før anleggsarbeider kan iverksettes. Foreligger det stadfestet reguleringsplan vil Ml § 14, 2.ledd komme til anvendelse.

Begrunnelse:

Veiprojektet er et større anleggstiltak som kan få vesentlige virkninger for miljøet, naturopplevelser og friluftsliv.

Landbruksveiforskriften regulerer søknadsprosessen, men tilsidesetter ikke kommunens plikt til reell planbehandling etter pbl §12-1. Kommunens plikt etter Markaloven følger av ML § 7, 2.ledd jfr § 1.

Markalovens bestemmelser representerer tilleggskrav som ikke overstyres av Skogbruksloven.

Kommunen kan åpne for tiltaket, men da må vilkårene i Ml § 7, 2.ledd være tilfredsstillt. Disse krever at departementet skal ta stilling til om veiprojektet er forenlig med lovens formål (Ml § 1).

Dammyrveien er et nytt tiltak som ikke har vært undergitt noen tidligere planbehandling. Opprinnelig kommunalt LNF-vedtak i arealplan er etablert mange tiår før Mls vedtakelse. Kravet til planmessig behandling etter Markaloven foreligger således ikke.

NOA og NiL kan under henvisning til brev av 01.07.2022 ikke se at kommunens opplegg for etablering av politisk beslutningsgrunnlag tilfredsstillter de lovbestemte krav

II. Reelle merknader til Dammyrveiprojektet

Veien vil medføre massive terrenginngrep i til dels svært kupert landskap med omfattende sprengningsarbeider og veifyllinger som synlige sår i naturen. Dammyrveien vil forringe natur- og opplevelsesverdiene i et tilnærmet urørt naturområde som er mye brukt av såvel Lørenskogs som andre Markanære innbyggere.

Naturopplevelse, friluftsliv og landskapsvirkning

Vi viser til uttalelse fra Østmarkas Venner (ØV), der ØV beskriver og dokumenterer grundig områdets betydning for naturopplevelse og friluftsliv og hvordan den planlagte veien dramatisk vil redusere disse kvalitetene. OOF vektlegger også konsekvensene for naturopplevelse og friluftsliv i sin uttalelse.

NOA og NiL deler og støtter OOFs og ØVs realitetsbeskrivelse.

Naturverdier

Miljøverdier har ikke vært registrert etter 2003. Grunneiers egen landskapsplan angir 2020 som frist for ny registrering. Det er skogeierens forvalteransvar å gjøre miljøregistrering (Skogbruksloven § 4). Pr i dag er slik registrering ikke gjennomført. PEFC-kravet angir 15-20 år som ramme for oppdatering. Grunneier har oppgitt at ny miljøregistrering er bestilt, men ikke gjennomført.

NOA har ved befaringsobservert store naturverdier og rødlistede/truede arter som har skogbruksaktivitet som viktigste negative påvirkningsfaktor, jf. vedlegg. NOAs observasjoner bekrefter behovet for ny miljøregistrering.

Vi viser til ØVs uttalelse hvor det bl.a. påvises flere storfugl- og orreleiker i området. Fragmentering av habitater, avvirking av gammelskog og erstatning av blandingskog med ensartet skog virker negativt inn på disse fuglebestandene (SLU Artdatabanken 2020).

NOA og NiL finner det uakseptabelt å gjennomføre forvaltningsmessig behandling av veiprojektet uten oppdaterte miljøregistreringer.

De angivelige fordelene for friluftslivet er marginale sammenholdt med inngrepets omfang
I Losby Bruks «Utdypende begrunnelse for Dammyrveien» (Bergsaker, 20.06.22) skrives det at med «en skogsbilvei gjennom området vil mulighetene for skiløype bli vesentlig bedre enn i dag. Veien vil styrke mulighetene for å ha en fungerende øst-vestgående skiløype i dette området.» Påstanden er ikke korrekt, da den foreslåtte veien vil være en blindvei mot vest. Vi vil også tilbakevise premisset om at en fungerende skiløype må ha gruslagt underlag. Tvert imot er den eksisterende skiløypa godt egnet for skiturer i perioder med lite snø.

Videre skriver Losby Bruk: «Blåmerkede stier vil i begrenset grad bli berørt», men skriver samtidig senere i samme avsnitt: «For fotgjengere som foretrekker å gå på sti, er vi åpne for å finne alternative stitraséer, der eksisterende trasé blir ødelagt av veien.»

Under NOA og NiLs felles befarings 15.09.22 fremsto det tydelig at sprenging av fjell for anleggelse av grøfter langs veien og nye fjellskjæringer vil forhindre enkelte turgåere i å utnytte de mindre blåmerkede stiene som går fra nord til sør mellom Stakanløypa til Bjønnebetet. Opplevelsesverdiene av disse blåmerkede stiene er vanskelig å måle, men tap av disse mindre stiene til større tekniske inngrep som veibygging vil ha sterke negative konsekvenser på bruken av området for lokalbefolkningen.

Områdets kvaliteter for natur, naturopplevelse, rekreasjon og friluftsliv er ikke verdsatt
Søknaden om nybygging av 3,8 km ny skogsbilvei, samt møte- og vende plasser, kommer med et regnestykke hvis lønnsomhet forutsetter at fremtidige tømmerinntekter oppveier *anleggskostnadene* ved å etablere veien. En vurdering og tallfesting av *de kostnadene veianlegget og påfølgende hogst påfører natur, opplevelse og friluftsliv* er fraværende, både i regnestykket og saksdokumentene for øvrig.

Vi viser igjen til uttalelse fra Østmarkas Venner (ØV). Her målbæres alle de kvaliteter ved området som ikke er tillagt en kroneverdi i den fremlagte søknaden. Når tap av disse kvalitetene inkluderes i regnestykket, er konklusjonen åpenbar: Søknaden må avslås.

Konklusjon

Den interesseavveining som må gjennomføres sammenholdt med mangelfull oppdatering av miljøregistreringer tilsier at relativt marginale næringsinteresser ikke kan overstyre Markalovens formål (Ml § 1, 1.ledd).

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

Vedlegg:

- Oppsummering av naturverdier registrert under NOAs befarings 15.9.2022 og 19.9.2022